

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Balázs Szilvia ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Csikesz József ügyvéd által képviselt alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és járulékai iránt a Fővárosi Bíróság előtt 26.P.25.873/2005. számon megindult és a Fővárosi Ítélet tábla 2.Pf.21.237/2007/5. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 22. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit - a perköltség és illeték viselésére is kiterjedően - részben hatályon kívül helyezi, az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva megállapítja: az alperes azzal az állításával is megsértette a felperes jóhírnevét, hogy a felperes közreműködött a személyével kapcsolatba hozott un. szexvideo nyilvánosságra kerülésében. Az alperes e jogsértést megállapító rendelkezést is köteles a jogerős ítéletben meghatározott módon nyilvánosságra hozni. Az alperes által fizetendő nem vagyoni kártérítés összegét 1.500.000 (egymillió-ötszázezer) forintban állapítja meg.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 150.000 (egyszázötvenezer) forint együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 1.027.000 (egymillió-huszonhétézer) forint kereseti, fellebbezési, csatlakozó fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illetékből 217.000 (kettőszáztizenhétézer) forintot az alperes köteles az államnak külön felhívásra megfizetni, míg a fennmaradó illetéket az állam viseli.

Egyebekben a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította: az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy az általa írt „Öljétek meg a tévémacit” című könyv 54-56. oldaláig terjedő, „A tornászlány esete az egy számmal nagyobb lóval” című fejezetében azt a hamis látszatot keltette, hogy a felperes karrierje érdekében szexuális kapcsolatot tartott fenn a TV.. egy korábbi vezetőjével. Megsértette továbbá a jóhírnévhez fűződő személyiségi jogait azzal, hogy valótlanul azt állította, hogy a felperes korábbi férjével álházasságot kötött volna és ezzel összefüggésben a felperes rendszeresen hazugságait közölte volna a nyilvánossággal. Az alperest a további jogsértéstől eltiltotta és kötelezte, hogy 15 napon belül az ítélet jogsértést megállapító részét saját költségén, kommentár nélkül jelentesse meg bocsánatkérésének kifejezése mellett a Népszabadság című napilap Magyarország rovatában. Az alperest 6.000.000 forint kártérítés és ennek 2005. május 25-től járó kamatai, továbbá 3.000.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte. Úgy rendelkezett, hogy a le nem rótt 360.000 forint kereseti illetéket az alperes köteles az államnak külön felhívásra megfizetni. Ezt meghaladóan a felperes keresetét - amelyben további két, a személyére vonatkozó, azt sértő kitétel miatt is kérte a jogsértés megállapítását - elutasította.

Az alperes fellebbezése és a felperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és az alperest terhelő nem vagyoni kártérítés összegét 1.000.000 forintra és járulékaira leszállította. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyta. Kötelezte a felperest az alperes javára 360.000 forint együttes első- és másodfokú perköltség megfizetésére. Úgy rendelkezett, hogy a le nem rótt kereseti, fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetékből 607.000 forintot a felperes, 120.000 forintot az alperes köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

A jogerős ítélet által megállapított tényállás szerint az alperes megjelentette az általa írt „Öljétek meg a tévémacit” című könyvet, amelynek 54-56. oldalain az alperes a „Tornászlány esete az egy számmal nagyobb lóval” alcím alatt a felperesről közölt egy fejezetet. Ez, egyebek mellett, az alábbiakat tartalmazta: „Szegény tornászlánynak az lett a végzete, hogy ő volt .. nagy esete. Ő volt .. étlapján a második nagyvad. Nehéz lehet olyan nőnek lenni, akinek állandóan a puncijára vadásznak. Nem véletlen az sem, hogy mikor került elő a tornászlány huncut szexvideója, ami olyan nagy nyilvánosságot hozott neki. Hát persze, miután férjhez ment. Ami pedig azóta van, az egyszerűen siralmas. Miközben az egész országnak szúrta a szemét a szenteskedő, kenetteljes álházasság, a

nyálcsorgató bábjúnárral, szegény .. elkezdett kíméletlenül hazudni".

A fenti tényállás alapján a jogerős ítélet - részben helyt adva a felperes keresetének - megállapította, az alperes azzal a tényállítással, hogy a felperes karrierje érdekében szexuális kapcsolatot tartott fenn a TV .. egy korábbi vezetőjével, illetve azzal, hogy a felperes álházasságot kötött és ezzel összefüggésben rendszeresen hazudott, megsértette a felperesnek a Ptk. 78. §-ában védett jóhírnevét. Ennek megfelelően a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogsértést megállapította, a b) pont alapján az alperest a további jogsértéstől eltiltotta és a c) pont szerint kötelezte az alperest, megfelelő nyilvánosság biztosítása mellett, elégtétel adására. A Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontjára figyelemmel, a Ptk. 355. § (4) bekezdés alapján kötelezte az alperest nem vagyoni kártérítés megfizetésére is. Rámutatott a jogerős ítélet arra, hogy a nem vagyoni kártérítés csak a jogsértőnek minősített közlésekkel okozati összefüggésben felmerült hátrányok miatt ítéelhető meg. A felperes keresete alapján a Pp. 163. § (3) bekezdés szerint köztudomású tényként elfogadta, hogy az alperes által közölt és jogsértőnek minősített kijelentések a felperes számára mind magánéletében, mind a szakmai pályafutásában hátrányt okoztak, a felperes életét kárpótlásra alapot adó módon megnehezítették. A lefolytatott bizonyítás eredményeként azt is megállapította, hogy a jogsértések a felperest megviselték, negatív hatással voltak a felperes egészségi állapotára és karrierjére is.

Mindezekről függetlenül a másodfokú bíróság azt is mérlegelte, hogy a felperes olyan közszereplő, akinek nemcsak szakmai életét kísérhette figyelemmel a nyilvánosság, hanem még magánéletébe is bepillantást engedett, számtalan alkalommal szerepelt a bulvárlapokban, azok címlapján is, szakmai életét háttérbe szorítva kerültek nyilvánosságra magánéleti konfliktusai. Ezért pontosan nem lehet megállapítani, hogy a felperes személyét érintő egyéb negatív közlések milyen mértékben hatottak közre a felperes személyének kedvezőtlen megítélésében. Az sem volt megállapítható, hogy kizárólag a könyvben megjelent valótlan állítások vezettek a felperes foglalkoztatásának, műsorvezetői megbízatásának megszűnéséhez és népszerűsége csökkenéséhez. Mindezeket a körülményeket mérlegelve, az elsőfokú bíróság által eltúlzott mértékben megállapított nem vagyoni kártérítés összegét a másodfokú bíróság 1.000.000 forintba leszállította. A jogerős ítélet a Pp. 206. § (3) bekezdés alapján mérlegelés körébe vonta azt is, hogy az alperes könyvében írtakkal egy másik közszereplő személy sérelmére megvalósított, a jelenleginél nagyobb tárgyi súlyú jogsértés miatt megítélt nem vagyoni kártérítést a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.771/2007/4. számú ítéletével hatályában fenntartotta.

A könyvnek azon kitételéről, amely szerint „nehéz lehet olyan nőnek lenni, akinek állandóan a puncijára vadásznak”, a jogerős ítélet megállapította, hogy annak nem a felperes volt a célpontja, hanem azok a férfiak, akik rá „vadásztak”. E kijelentés ezért a felperes keresetösségi jogát sem alapozta meg.

A felperes személyével kapcsolatba hozott, az interneten elérhető un. szexvideoval kapcsolatban pedig a jogerős ítélet azt vizsgálta, hogy a felperes keresetében mit kifogásolt. Azt, hogy az alperes könyve e korábbi botrányt újra felvetette, sértően azt állítva, hogy a felperes ezt használja fel érvényesülése érdekében. Az azonban, hogy a botrányt keltő video megjelent, közismert tény és az a tartalom, amit a felperes e kijelentésnek tulajdonított, a szövegből nem volt kiolvasható. Ezért a keresetet ebben a részben el kellett utasítani.

A jogerős ítélet a perköltségek és a le nem rótt eljárási illetékek viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján, a pervesztesség, pernyertesség arányában határozott.

A jogerős ítéletnek a keresetét részben elutasító rendelkezései ellen a felperes, jogi képviselője útján, nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérve annak részbeni hatályon kívül helyezését, és az általa kifogásolt két kitétel tekintetében is a jogsértés megállapítását, továbbá a nem vagyoni kártérítés tekintetében a keresetének való helytadást. Felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős ítélet tévesen jutott arra a következtetésre, hogy az általa kifogásolt két kitétel nem sérti személyhez fűződő jogát. Az első kitételben az alperes nem csak a felperesre vadászó férfiakat minősítette, hanem a felperes személyét is megsértette. Arra utal, hogy a felperes szakmai sikereit kizárólag női bájainak és szexuális kapcsolatokkal kikövezett karrierjének köszönheti, illetve az alperes szóhasználata, nemi szerve emlegetésének módja, a könyv egyéb fejezeteinek jellegét is figyelembe véve, sértette a női méltóságát. A szexvideoval kapcsolatos kifogása pedig az volt, hogy az alperes a személyével kapcsolatba hozott botrányt úgy állította be, mintha a felvételt (karrierje érdekében) ő hozta volna nyilvánosságra. Az általa kifogásolt, valótlan tény tartalmazó mondatnak egyedül ez az értelme. Jogszabálysértőnek tartotta a nem vagyoni kártérítés összegének a leszállítását, különösen azon indokolás alapján, hogy a felperes a magánéletébe is bepillantást engedett a bulvársajtó részére. Állította, hogy a megállapítás jogszabálysértő, mert az elsőfokú eljárásban feltárt bizonyítékok ezt nem támasztották alá és köztudomású tényként sem közölte e megállapítását a másodfokú bíróság a tárgyaláson. Ezért nem is tudott azzal szemben ellenbizonyítással élni. Állította, hogy az intim magánéletét, különösen korábbi házasságát érintő kérdésekben soha nem nyilatkozott és a bulvársajtó valótlan, sértő állításaival

szemben mindig fellépett. Ennek alátámasztására több, általa kezdeményezett büntető, illetve polgári ügyben hozott bírósági határozatot csatolt. Hivatkozott arra, hogy a nem vagyoni kártérítés összegét az általa ismert bírói gyakorlatot figyelembe véve határozta meg. E körben utalt arra, hogy más közszereplők magasabb összegű nem vagyoni kártérítésben részesültek, holott esetükben nem került megállapításra az a tény, hogy a jogsértés miatt a szakmai karrierjük is hátrányt szenvedett. Ezt ugyanakkor a jogerős ítélet a felperes esetében megállapította. Ehhez képest a javára meghatározott nem vagyoni kártérítés összege jogszabálysértően alacsony.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felülvizsgálati kérelem részben, az alábbiak szerint alapos.

A jogerős ítélet a kereset elbírálásához szükséges releváns tényállást helyesen állapította meg.

Tévesen jutott ugyanakkor arra a következtetésre, hogy a szexvideo nyilvánosságra kerülésével kapcsolatos állítások nem sértették a felperes jóhírnevét. Amint arra a jogerős ítélet más tekintetben helyesen utalt, a Legfelsőbb Bíróság PK. 12. állásfoglalásának megfelelően a kifogásolt közlést nem önmagában, hanem szövegösszefüggésében kell értelmezni. A felperesről írt könyvrészlet lényegi mondanivalója az, hogy a felperes a televíziós csatornánál a televízió egyik vezetőjével fenntartott szexuális kapcsolat eredményeként ért el sikereket. Minden cselekedetét, így a házasságkötését is a népszerűség fokozás motiválta. Ennek alátámasztására közli az alperes, hogy „Nem véletlen az sem, hogy mikor került elő a tornászlány huncut szexvideoja, ami olyan nagy nyilvánosságot hozott neki”. A közlés tartalmi elemzéseként megállapítható, hogy a szexvideo megjelenése nagy nyilvánosságot hozott a felperesnek, azaz segítette - legalábbis első megítélés szerint - karrierjét. Ezért állítja az alperes, hogy a nyilvánosságra hozatal időpontja „nem véletlen”. E szófordulat arra utal, hogy a történéssel kapcsolatba hozott személynek a történés bekövetkezésében szándékolt szerepe van, azaz nem tőle független eseményről van szó. Tartalmilag tehát azt fejezi ki a felperes által kifogásolt mondat, hogy a felperesnek a nyilvánosság elérése érdekében szerepe volt abban, hogy a személyével kapcsolatba hozott szexvideo megjelent. Az alperes ugyanakkor nem bizonyította a felperesnek tulajdonított magatartást, ezért ez az állítás a Ptk. 78. § (2) bekezdés alapján ugyancsak sértette a felperes jóhírnevét.

A kifogásolt könyv felperessel kapcsolatban is megfogalmazott sértő mondanivalója kétségtelenül az, hogy csak azok a női alkalmazottak juthattak tévényilvánossághoz, akik szexuális kapcsolatot

létesítettek a vezetéssel. A jogerős ítélet emiatt a felperes személyiségvédelmi igényének helyt adott. A felperes keresetének 3. pontjában kifogásolt mondat azonban közvetlenül nem azt fejezi ki, hogy a felperes női bájai felhasználásával ért el szakmai sikereket, hanem durván megfogalmazva arra utal, hogy a férfiak - a felperes szakmai kvalitásaitól függetlenül - testi bájai, szexuális vonzereje miatt kívántak a felperessel kapcsolatba kerülni. Az alperes ezzel nem állított a felperesről semmilyen valótlan és sértő tényt. Véleményalkotásának kifejezőmódja pedig nem a felperest minősíti, ezért a Ptk. 76. § alapján sem ad alapot a becsület megsértésének megállapítására. E mondat tekintetében tehát a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül utasította el a felperes keresetét.

A jogerős ítélet a Ptk. 206. § (3) bekezdés alapján, a perben feltárt körülmények mérlegelésével állapította meg a felperesnek járó nem vagyoni kártérítés összegét. Az ilyen bírói mérlegelés kizárólag akkor jogszabálysértő és ad alapot felülvizsgálatra, ha egészben vagy részben okszerűtlen vagy megalapozatlan, bizonyítatlan tényeken alapul.

A jogerős ítélet, bár kifejezetten nem utalt rá, nyilvánvalóan köztudomású tényként jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a szakmai munkáján kívül a magánéletébe is betekintést engedett a bulvársajtó részére, és e körülményt a nem vagyoni hátrányok előidézésében való, a felperest is terhelő közrehatásként értékelte. Az valóban köztudomású tény, hogy a felperes személyével a bulvársajtó számtalan alkalommal - esetenként címlapon is - foglalkozott. Arra azonban az eljárásban nem merült fel adat, hogy a felperes a magánélete intimitásait, különösen a korábbi házassága megromlásának okait maga tárta volna a nyilvánosság elé. A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletnek ezt a megállapítását ezért mellőzi. A felperes hátrányos megítélésében azonban feltehetően annak is szerepe lehetett - az alperes jogsértésétől függetlenül -, hogy a bulvársajtó a válásával és a házasságával kapcsolatban számtalan valótlan és sértő tényt közölt. Az ezzel kapcsolatos hátrányok azonban nem róhatók az alperes terhére és nem értékelhetők az alperes kártérítési felelőssége körében.

A jogerős ítélet azonban - az előzőekben kifejtettektől függetlenül - nem vette kellő súllyal figyelembe az alperes által elkövetett jogsértéssel a felperesnek okozott hátrányokat és részben tévesen értékelte a Legfelsőbb Bíróság Pfv.IV.20.771/2007/4. számú ítéletében más közszereplő nem vagyoni kárigényével kapcsolatban alkalmazott mérlegelési szempontokat. Az összehasonlítási alapul szolgáló ügyben a Legfelsőbb Bíróság azt állapította meg, hogy az újságíró felperessel szemben elkövetett jogsértések közül azok

voltak nagyobb tárgyi súlyúak, amelyek az érintett személy újságírói hitelét vonták kétségbe. Ez volt az indoka a javára megítélt 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítésnek. Az alperes azzal a bizonyítatlan, ezért valóttan állításával, hogy a felperes a női bájai és a televízió vezetőjével folytatott szexuális viszonya miatt ért el televíziós szakmai karriert, lényegében ugyanúgy, mint az összehasonlítási alapul szolgáló ügyben szereplő újságíró esetében, a felperes szakmai teljesítményét vonta kétségbe. Nem állítható ezért, hogy a jogerős ítélet által összehasonlítás alapjául felhívott ügyben az érintett személyt lényegesen nagyobb tárgyi súlyú jogsérelem érte, mint a jelen per felperesét. Döntő különbség ugyanakkor az is, hogy a jelen per felperesének szakmai pályafutása - a jogerős ítélet által is megállapítottan - kedvezőtlenül alakult, műsorvezetői foglalkoztatása a kérdéses televíziónál megszűnt.

Mindezen körülményeket értékelve a Legfelsőbb Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a jogerős ítéletnek a nem vagyoni kártérítés összegét meghatározó mérlegelése jogszabálysértő, amit alappal kifogásolt a felperes.

A kifejtettek alapján a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletnek a felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezéseit a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján részben hatályon kívül helyezte és a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatva az alperes terhére a jogsértést a szexvideo nyilvánosságra kerülésével kapcsolatos tényállítás miatt is megállapította, illetve a nem vagyoni kártérítés összegét 1.500.000 forintban határozta meg. Egyebekben a jogerős ítéletet a per főtárgya tekintetében hatályában fenntartotta.

A felperes a személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perben az objektív szankciók tekintetében döntő részben, illetve a nem vagyoni kártérítés jogalapja tekintetében is pernyertes lett. Kétségtelen, hogy a felperes a nem vagyoni kártérítés összegszerűsége tekintetében nagyobb részt pervesztes. Ettől függetlenül nem indokolt terhére a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján a perköltség viselés megállapítása, mert a per részben kártérítésre irányult, amelynek összegszerű megállapítása bírói mérlegeléstől függött. A bíróság a követelt összegnél ugyan kevesebbet ítélt meg, azonban a követelt összeg nem tekinthető nyilvánvalóan eltúlzottnak. Ezért a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 81. § (2) bekezdésének alkalmazásával az alperest kötelezte a terhére megállapított marasztalási összegnek megfelelő perköltség megfizetésére, és mellőzte a felperes perköltségben marasztalását.

Az alperes a 6/1986. (VI.26.) IM. r. (Kmr.) 13. § (2) bekezdés alapján köteles a pervesztességével arányban álló kereseti, fellebbezési, csatlakozó fellebbezési és felülvizsgálati eljárási

illetéket megtéríteni. Ugyanakkor a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 81. § (2) bekezdésének alkalmazására is figyelemmel a Kmr. 15. § (1) bekezdésének második mondata alapján úgy rendelkezett, hogy a felperest mentesíti a meg nem fizetett illeték megfizetése alól. Ennek megfelelően az alperestől meg nem térült illetéket a Kmr. 14. § alapján az állam viseli.

Budapest, 2008. november 19.

Dr. Völgyesi Lászlóné sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros Mátyás sk.
előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. bíró

Vné

A kiadmány hitelével:

tisztviselő